

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 314/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen arpajaislain ja rahapeliuotoista maksettavien avustusten avustusjärjestelmän uudistuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Outi Alanko-Kahiluodon/vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 314/2018 vp:

Mihin toimiin pääministeri ryhtyy, jotta rahapeliuotoista maksettavien avustusten avustusjärjestelmä saadaan uudistettua ja miten rahapeli asioiden neuvottelukunnan ja edunsaajien osallisuus arpajaislain uudistukseen varmistetaan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Vuonna 2017 toteutetussa rahapeliuudistuksessa arpajaislakia (1047/2001) päätettiin uudistaa siten, että kaikkiin Veikkaus Oy:n tuotosta jaettaviin avustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia. Uudistuksen yhteydessä käytiin keskustelua tarpeesta yhdenmukaistaa myös avustusmenettelyjä.

Eduskunnan hallintovaliokunta korosti arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamista koskevassa mietinnössä (HaVM 25/2016 vp) avustusmekanismien kehittämiseen liittyen, että osana yleistä valtionavustusmenettelyä koskevaa tarkastelua tavoitteena tulee olla tehostaa, selkeyttää ja soveltuvain osin yhdenmukaistaa avustusten valmistelumenettelyä.

Valtionavustuslain nojalla maksettujen avustusten kokonaismäärä valtion talousarviossa vuonna 2016 oli noin 3 miljardia euroa. Veikkaus Oy:n rahapeliuotoista myönnettyjen valtionavustusten kokonaismäärä on tästä vajaa kolmannes. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja sen hallinnonalan virastot, Sosiaali- ja terveysministeriö ja sen yhteydessä toimiva Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) sekä Maa- ja metsätalousministeriö jakavat valtionavustuksia Veikkaus Oy:n rahapelitoiminnan tuotoista arpajaislaissa säädettyjen jakosuhteiden mukaisesti.

Vapaa kansalaistoiminta on yksi merkittävä veikkausvoittovarojen tuotolla valtionavustuksin tuettava ja edistettävä toimintamuoto. Lähtökohtana on, että avustuksilla tuetaan elinvoimaista kansalaisyhteiskuntaa Suomessa siten, että järjestöt itse päättävät toimintansa sisällöstä ja valtio tukee niitä toiminnan laadun ja laajuuden perusteella sekä avustuksen tarve huomioon ottaen.

Vaikuttavuuden lisäämiseksi avustuksia jakavien viranomaisten tulisi siirtyä yhtenäiseen toimintatapaan avustusten käsittelyssä niin tavoitteenasettelun, valmistelun, tulosten seurannan kuin valvonnan osalta siltä osin kuin tämä on toiminnan luonne huomioiden mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 314/2018 vp

Valtionvarainministeriön asettaman valtionavustustyöryhmän (Valtionvarainministeriön julkaisu 29/2015) sekä valtionavustusten digitalisoinnin esiselvityksen (OKM:n selvitys 46/2017) pohjalta on tarkoitus käynnistää koko valtionhallinnon kattava valtionavustustoiminnan kehittämistä ja digitalisointia koskeva hanke valtionvarainministeriön ohjauksessa. Tavoitteena on lisätä valtionavustustoiminnan läpinäkyvyyttä, parantaa valtionavustusten vaikuttavuutta sekä yhtenäistää ja tehostaa toiminnan prosesseja. Rahapeliuottojen edunsaajia ja muita valtionavustusten saajia on tarkoitus kutsua mukaan hankkeeseen.

Sisäministeriön asettamassa arpajaislain uudistamista koskevassa lainsäädäntöhankkeessa on tarkoitus tehostaa rahapelihaittojen torjuntaa. Rahapeliasioiden neuvottelukunta seuraa ja arvioi hanketta osana sille neuvottelukunnasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (658/2017) säädettyä tehtävää seurata ja arvioida rahapelipolitiikkaan liittyvää säädösvalmistelua. Edunsaajien edustajat ovat neuvottelukunnassa jäseniä.

Helsingissä 6.9.2018

Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila